

[Weikop.]

husker — hvor langsomt f. eks. afviklingen af importrestriktionerne gik. Begrundelsen herfor fra socialdemokratisk hold og også fra anden side var, at man skulle give industrien mulighed for at udbygge sit produktionsapparat, for at den kunne stå rustet, den dag importen blev givet fri. Efter min opfattelse er det både forståeligt og rimeligt, at også detailhandelen for sit vedkommende kræver tid til at ruste sig til kampen om forbrugerne. Jeg synes ikke, dette synspunkt kan have så forfærdelig meget at gøre med, hvor liberalistisk VK er. Men som sagt: jeg skal afstå fra at komme nærmere ind herpå.

For detailhandelen drejer det sig om en kamp, der efter min mening på forhånd er tabt, dersom kapitalstærke koncerner mere vil interessere sig for at få tag i markedet og i en tid mindre vil se på, om virksomheden betaler sig. Jeg vil tro, at hvad enten vi er socialdemokrater eller tilhører andre partier, så er vi interesseret i, at så mange virksomheder som muligt bliver på danske hænder og på så mange hænder som overhovedet muligt. Om der derfor er tilstrækkelig tid indtil 1970 til at bygge et værn op mod skandinaviske og andre udenlandske koncerners fremmarch inden for den danske detailhandel, er vel nok noget vanskeligt at bedømme i dag. Sikkert er det imidlertid, at uden tilførsel af kapital til den bestående detailhandel og til den initiativrige, der vil drive detailhandel efter moderne principper, kan den danske detailhandel blive knust mellem de kapitalstærke koncerners indbyrdes kamp om markedet.

Det må heller ikke glemmes, at bedømmelsen af dette vidtgående skridt sker i en tid, da købelyst og købekraft er større end nogen sinde, for selv de forbrugsbegrænsende afgifters virkninger svækkes jo, og — det vil jeg gerne sige — de svækkes i disse dage uhyre stærkt, stærkere end nogen sinde før, idet man tvivler på kronens købekraft. Se på børsen i dag! Renter på 10-11 pct. Tror man ikke, at det kan medføre, at befolkningen får større lyst til at købe end nogen sinde tidligere? Man kan selvsagt ikke forme en lov, der tager hensyn til forskellige konjunkturer. Alligevel gør det ikke noget, at man også betænker, hvordan en næringslov vil virke under andre konjunkturer end dem, vi har i dag.

Det høje tings medlemmer vil selvsagt påvirkes af den enige kommissionsbetænkning; det er klart; jeg siger med vilje påvirkes, for tinget må uanset en kommissionsbetænkning — sådan er det jo altid — tage selvstændig stilling og tilgodese eventuelle nye synspunkter, der fremsættes efter kommissionsbetænkningens afgivelse.

Ligesom de øvrige ærede ordførere skal jeg ikke her ved første behandling komme ind på enkeltheder af nogen art; det bliver der lejlighed til i det kommende udvalgsarbejde nu og i næste folketingssamling. Jeg vil imidlertid regne med, at der utvivlsomt fra de forskellige erhverv kan rejses flere vigtige spørgsmål, for det er åbenbart, at selv om der er enighed om kommissionsbetænkningen, så er alle ønsker ikke blevet opfyldt; man er samledes om betænkningen for at blive enige.

Det er jo ikke overset, at der f. eks. er nogle, der mener — det ved den højtærede minister lige så godt som jeg — at der er for let adgang til at betegne sig som mester; det ved vi udmærket. Vi ved også udmærket, at spørgsmålet om personlig henvendelse til forbrugerne har givet anledning til diskussion. Det er for så vidt ikke erhvervene, det her drejer sig om, det er et spørgsmål om forbrugerne; man kan aldrig lide at tegne den skillelinje, men sådan har det jo formet sig. For mig at se må udvalgsbehandlingen vise, hvilke ændringer der må anses for påkrævede og nødvendige. Jeg anerkender naturligvis ligesom alle andre fuldt ud det store arbejde, der er nedlagt i kommissionsbetænkningen og ikke mindst — som det også er sagt her af formanden — alle de udmærkede mennesker, der har siddet og arbejdet med det. Men én ting er at sidde i en kommission og sige en hel masse fornuftige ting — det kan jo alle, der sidder i en kommission — en anden ting er bagefter at samle det sammen og få det gjort til en helhed, således som det er sket her. Men når det er sagt, må man også huske på, at en 11-årig periode jo godt kan sløve drøftelserne og interessen for næringsloven — ikke hos os, men i bredere kredse — medens interessen vågner og bliver langt større, når den endelige afgørelse skal træffes om en så vigtig lov som denne.

Jeg er på det rene med — det er vel enhver — at en næringslov ikke kan og heller